

Kollegiet för svensk bolagsstyrning

Göteborg 2015-08-27

REMISSYTTRANDE

Andra AP-fonden (AP2) har tagit del av Kollegiets förslag till ändringar i svensk kod för bolagsstyrning. AP2 anser att de föreslagna förändringarna i huvudsak är bra och bör införas i koden. AP2 har dock funnit anledning att lämna synpunkter avseende vissa av förslagen till förändringar och även att föreslå andra mindre förändringar i den befintliga koden. (Hänvisningar till koden i detta remissyttrande sker i tillämpliga fall genom angivande av såväl den gamla som den nya paragrafen.)

Val av styrelse

I paragraf 2 till kapitlet om den svenska modellen för bolagsstyrning har det införts en fotnot gällande val av styrelsen. Vi menar att detta är ett otillräckligt tillägg och att Kollegiet bör införa en regel med innebörd att förslaget till stämman avseende val av styrelse alltid bör ställas på ett sådant sätt att aktieägarna har att rösta på de föreslagna ledamöterna var och en för sig.

Det är visserligen sannolikt riktigt att aktieägarna har rätt att begära att omröstning sker på detta sätt redan idag, även om det förefaller saknas direkt lagstöd för det. I praktiken är detta dock svårt att genomföra på ett för alla aktieägare fungerande sätt. Särskilt utländska aktieägare måste ofta avge röstinstruktioner på ett sådant sätt och i så god tid innan stämman att dessa instruktioner måste förhålla sig till förslagen på det sätt som styrelsen lagt fram dem. Skulle någon annan aktieägare i ett senare skede föreslå t.ex. att omröstning ska ske individuellt, så kommer i praktiken övriga icke närvarande aktieägare att ha avgivit röstinstruktioner som avviker från den ordningen.

Det har tidigare framförts kritik från framförallt utländska institutionella ägare mot det svenska röstningsförfarandet, vilket ibland har likställts med vad som på engelska kallas "bundled vote", d.v.s. att man tvingas rösta för eller emot hela förslaget till styrelse. Denna kritik har ofta bemötts med en förklaring av den svenska modellen, på motsvarande sätt som med den nu föreslagna fotnoten i koden. Vi har i de internationella nätverk vi deltar i under en längre tid förklarat och diskuterat bl.a. den här frågan. De flesta större institutionella ägare med stort engagemang i ägarstyrningsfrågor globalt har redan förstått hur val av styrelseledamöter i Sverige går

till och vilka möjligheter de har att ta initiativ. Den svenska ägarstyrningsmodellen möts ofta av stor respekt i dessa kretsar och tjänar ofta som ett föredöme. Att denna ägarkrets i praktiken berövas möjligheten att rösta på var och en av de föreslagna ledamöterna, vilket internationellt sett anses vara "best practice", är olyckligt. Vi har därför valt att ge uttryck för vårt stöd till den grupp internationella institutionella ägare som nu tillskrivit Kollegiet i frågan om individuella val av ledamöter.

Även från ett svenskt ägarperspektiv framstår de praktiska problem som framförallt de utländska ägarna upplever, som besvärande för ägarstyrningen. Det ligger rimligen i alla ägares intresse, åtminstone rent principiellt, att samtliga ägares röster i fråga om val av t.ex. styrelseledamöter faktiskt räknas. Under innevarande års stäm mosäsong inträffade det att val av styrelseledamöter genomfördes individuellt istället för "kollektivt" som förslaget hade lagts fram. Det är inte tillfredsställande att stora grupper av aktieägare saknat praktisk möjlighet att avge sina röster i dessa val.

I detta sammanhang kan det avslutningsvis finnas skäl att påminna om en av vägledande principerna som återges i inledningen av koden. "*Koden ska skapa goda förutsättningar för utövandet av en aktiv och ansvarstagande ägarroll.*"

Bolagsstämma

(2.1/1.1) Det är olyckligt att det föreslås att klockslag inte längre ska anges. Det är inte ovanligt att flera stämmor inträffar på samma datum och ett angivande av klockslag i ett tidigt skede kan ge såväl andra bolag möjlighet att anpassa tidpunkt för sin stämma, som för aktieägare att planera sin närvaro.

(2.2) Det saknas anledning att föreslå att bestämmelsen om kallelsens och det övriga underlagets utformning tas bort. Tvärtom borde värdet och behovet av tydliga underlag till stämman lyftas fram än mer. Det må så vara att det inte är möjligt att "objektivt" fastställa om denna regel efterlevs, men det är uppenbart att skillnaden i kvalitet är betydande, vilket leder till sämre möjligheter för aktieägarna att delta på ett konstruktivt sätt.

(2.3/1.2) Styrelseledamöternas närvaro på årsstämman är mycket viktig och borde vara självklar. Kollegiet har inte föreslagit någon ändring här, men noterar i kommentaren till bestämmelsen hur viktig regeln är. Vi menar att orden "såvitt möjligt" borde tas bort från bestämmelsen. Såvitt vi förstår är inte orden ägnade att "minska" regelns betydelse, men vi menar att det föreligger en risk för att så ändå är fallet. Dessutom uppfattar vi det som att orden hamnar i konflikt med kodens "följa eller förklara" metodik. För den händelse en ledamot av praktiska skäl inte kunnat närvara, bör bolaget förklara skälet till detta (försåvitt detta är känt).

(2.5/1.4) Förslaget att stryka den första meningen är bra. Vad gäller bestämmelsen om översättningen till engelska (av såväl material som stämma) så menar vi att det totala utländska ägandet av de svenska börsbolagen är så stort att den bör utformas mer direkt och utan "ursäkter". I de fall där detta verkligen inte skulle vara motiverat eller praktiskt

möjligt, finns det alltid utrymme enligt kodens huvudprincip att förklara varför man avviker från regeln.

(4.4/2.4) Kollegiet har särskilt efterlyst synpunkter om den särskilda oberoenderegeln gällande styrelseledamöters deltagande i valberedningen bör vara kvar. Rent allmänt sätt menar vi att det finns anledning att förtydliga reglerna avseende oberoende i valberedningen, snarare än att ta bort dessa. Vad gäller denna bestämmelse, så skulle det dock vara bättre att begränsa antalet styrelseledamöter i valberedningen till en enda, istället för att försöka hantera frågan med en oberoenderegeln som kan vara svår att tolka.

Utvärdering av styrelse och verkställande direktör

(10.1/8.1) Kollegiet föreslår ingen ändring i denna bestämmelse. Vi menar dock att orden "i relevanta delar" bör strykas. Valberedningen bör få ta del av hela styrelseutvärderingen och det bör inte vara möjligt för styrelseordföranden att subjektivt avgöra vad som anses utgöra relevanta delar. (Det är vår erfarenhet att valberedningen numera alltid får ta del av hela utvärderingen, men regeln bör inte heller ge utrymme för något annat.)

Ersättningar

(11.2/9.2) Vi menar att bestämmelsen om kunskap och erfarenhet för ersättningsutskottets ledamöter är relevant och bör kvarstå.

Andra AP-fonden

Eva Halvarsson
Verkställande Direktör

Martin Jonasson
Chefsjurist

